

Marknaðarkunning fyrir 3. ársfjórðing 2022

Triði ársfjórðingur byrjaði við stórar framgöngd í mun til annan ársfjórðing. Framburðurinn varði tó ekki leingi, og skjótt versnaði gongdin fyrir bæði lánsbrøv og partabrøv.

Kríggið í Ukraina herjar framvegis. Rússland hefur nú stengt gassveitingina til Evropa, og orkuprísirnir eru tí hækkaðir munandi. Evropa er í orkukreppu, men Rússland krevur, at revsiltøkini móttvegis teimum skulu avtakast, um teir skulu lata uppafgur fyrir gassveitingini.

Partabrøv

Tað er ekki einans ímillum Rússland og Ukraina at kríggj herjar í lötuni. Eitt annað kríggj er eisini brotið út, nevnliga ímillum heimsins tjóðbankar og inflasjónina.

Inflasjónin hefur ekki verið eins høg seinastu 40 árin, og tí eru tjóðbankarnir farnir í hernað. Ætlanin er at steðga búskaparligu gongdini fyrir harvið at minka um inflasjónina.

Amerikanski tjóðbankinn hefur tí hækkað leiðandi rentuna á fimm teimum seinastu fundunum. Evropiski tjóðbankinn hefur higartil bert hækkað rentuna tvær ferðir, men væntað verður, at báðir tjóðbankarnir fara at hækka rentuna enn meir. Marknaðurin reagerar ógvusliga, tí søguliga hava títtar rentuhækkingar havt búskaparligar afturgöngdartíðir við sær.

Fyrirtekur og privatfólk merkja nú av álvara prishækkingarnar. Hetta skapar svartskygni. Fyrirtekur hava ringar vánir, og tað ger, at partabrævakursirnir falla.

Vísitalið "MSCI World" vísti síðst í septembur eitt avkast á -26% (í USD) og -14% (í EUR) higartil í ár.

Lánsbrøv

Lánsbrøv, ið søguliga hava verið ein trygg íløga samanborið við partabrøv, hava í 2022 verið sera óstøðug og viðbrekin. Orsökina er høg inflasjónin, sum vísir seg vera trupul hjá tjóðbankunum at fáa bilbugt við. Inflasjónin hefur havt við sær, at marknaðarrenturnar eru hækkaðar nógv eftir stuttari tíð. Tá ið marknaðarrenturnar hækka, fella kursirnir á verandi lánsbrøvum.

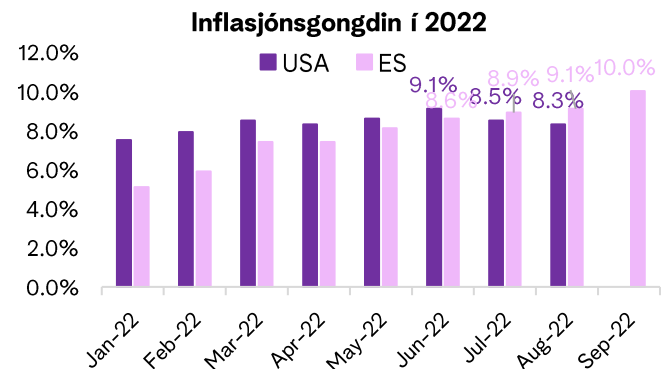
Fáa tjóðbankarnir ekki vent inflasjónsgongdini skjótt, fer inflasjónin sannlíkt at halda á at hækka. Tá fara fakfeløg

og onnur helst at krevja hægri løn, sum elvir til hægri nýtslu – sum so aftur merkir hægri inflasjón.

Hyggja vit at danska realkredittmarknaðinum, síggja vit greitt, hvussu nógv marknaðarrenturnar hava sveiggjað í ár. Fyrst í árinum var vanligu realkredittlánið við fastari rentu í 30 ár 1,5%. Nú væntast eitt 6% realkredittlán við fastari rentu at opna í næstum.

Tað fer helst at ávirka bústaðarmarknaðin, at bústaðarfíggingin nú verður væl dýrari. Eftirspurningurin minkar, og bústaðarprísirnir fara tí sannlíkt at lækka.

Seinastu inflasjónstølini fyrir USA (august) og ES (septembur) vóru ávikavist 8,3% og 10,0% samanborið við somu tíðarskeiðini í fjør.

Inflasjónsgongdin í USA var hægst í juni og er síðani minkað líðandi. Tó er inflasjónin minkað minni enn marknaðurin hevði væntað. Tað gevur ábendingar um, at inflasjónin hefur bitið seg fastari í búskapin enn áður hildið.

Í ES hefur inflasjónin enn ekki verið uppá sítt hægsta, men tað væntast hon at verða síðst í árinum.

Útlit

Í ringasta føri kann orkukreppan elva til fíggjarliga kreppu í Evropa.

OECD hefur nú kunngjørt útlitini fyrir alheims BTÚ og inflasjón fyrir 2023. Fyri ES eru útlitini fyrir BTÚ 0,3% við einari inflasjón á 6,2% í 2023. Nevnt verður eisini, at um støðan við gassveitingini versnar, kunnu vit vænta, at BTÚ minkar niður á áleið -1% – og harvið verða

afturgongdartíðir í Evropa. Fyri USA eru útlitini fyri BTÚ 0,5% við einari inflasjón á 3,4% í 2023.

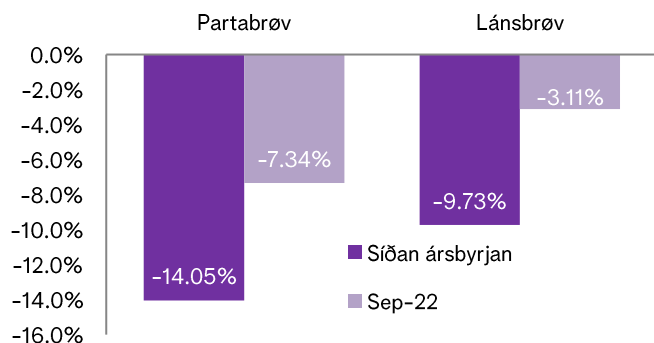
OECD leggur dent á, at tjóðbankarnir mugu halda fram við rentuhækkingum fyri at minka um inflasjónsstøðið. Harafturat ávarar OECD politisku skipanirnar ímóti at lata fíggarligar hjálparpakkar, tí teir stimbra búskapin enn meir. Um hjálparpakkar skulu veitast, eiga teir einans at latast teimum, sum veruliga hava hjálp fyri neyðini.

Virðisbrævagoymslan hjá Betri Pensjón

2022 hevur higartil verið eitt trupult ár fyri partabrøvini í goymsluni hjá Betri Pensjón - eins væl og hjá øllum øðrum. Samanlagt eru tey lækkað -14,05% í virði. Orsøkinar eru skjótt hækkandi rentur og óttin fyri búskaparligum afturgongdartíðum.

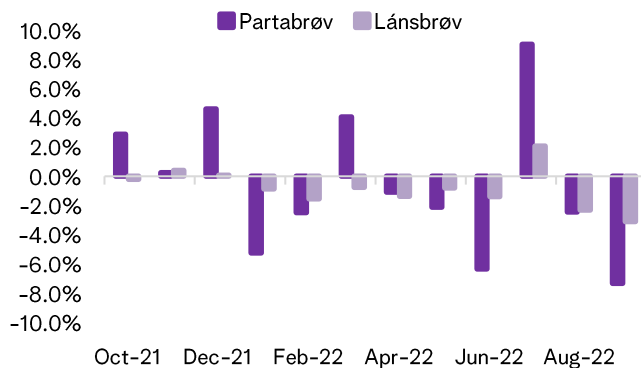
Hyggja vit eftir juli, august og septembur hvør sær, góvu hesir mánaðirnir ávíkavist 9,03%, -2,44% og -7,34% í avkasti. Størsti parturin av partabrævagoymsluni er støðlaður í altjóða partabrøvum, og ein minni partur er í donskum partabrøvum.

Avkast síðani ársbyrjan og fyri seinasta mánaðin

Lánsbrævaparturin í goymsluni er samanlagt lækkaður við -9,73% í 2022. Juli, august og septembur góvu ávíkavist 2,06%, -2,32% og -3,11%.

Mánaðarligu broytingarnar seinastu 12 mánaðirnar

Høvuðsorsøkin til vánaligu gongdina fyri lánsbrøv er methøga inflasjónin í 2022, ið fær rentuna at hækka og kursirnar á lánsbrøvum at lækka. Hetta gongur útyvir virðið á lánsbrævagoymsluni. Størsti parturin av lánsbrøvunum hjá Betri Pensjón er støðlaður í donskum stats- og realkredittlánsbrøvum, meðan ein minni partur er støðlaður í virkislánsbrøvum.

Fyrivarni

Endamálið við hesi marknaðarkunning er einans at geva eina frágreiðing um gongdina á virðisbrøvunum hjá Betri Pensjón og kunna um hendingar, ið móguliga kunnu ávirka gongdina á virðisbrøvunum. Hóast frágreiðingin er gjørd við stórum nærlagni, skal henda ikki skiljast sum tilmæli frá Betri Pensjón – hvørki um at keypa, selja ella taka aðrar avgerðir út frá.

Hvat eru 100 krónur blivnar til?

